

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18P/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231487
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823231487.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ T. O., nar. XX.XX.XXXX, 2/ T. O., nar. XX.XX.XXXX, 3/ Z. O., nar. XX.XX.XXXX a 4/ F. O., nar. XX.XX.XXXX - bytom u matky, maloleté deti v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, deti rodičov - matka: R. F. O. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom X., I. XXX/XX A, s prechodným pobytom E. Q. - O., O. XXX/XX, matka právne zastúpená: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o. so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000 a otec: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom X., I. XXX/XX A, v konaní o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia - zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a určenie výživného pre maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne zveruje maloleté deti: 1/ T. O., nar. XX.XX.XXXX, 2/ T. O., nar. XX.XX.XXXX, 3/ Z. O., nar. XX.XX.XXXX a 4/ F. O., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec Z. O. je povinný platiť na výživu maloletého T. po 75,-EUR mesačne, na výživu mal. T. sumou 75,- EUR mesačne, na výživu mal. Z. sumou 75,- EUR mesačne a na výživu mal. F. sumou 75,- EUR mesačne, vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

III. Súd návrh matky v časti o určenie výživného pre maloleté deti späťne pred nariadením neodkladného opatrenia zamietá.

IV. Toto neodkladné opatrenie je platné do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ktorá je vedená na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 18P/38/2023.

odôvodnenie:

1/ Návrhom doručeným na tunajší súd navrhovateľka, prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala, aby súd zveril maloleté deti T. O., nar. XX.XX.XXXX, T. O., nar. XX.XX.XXXX, Z. O., nar. XX.XX.XXXX a F. O., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal výživu maloletého T. po 150,-EUR mesačne, na výživu mal. T. sumou 150,- EUR mesačne, na výživu mal. Z. sumou 125,- EUR mesačne a na výživu mal. F. sumou 125,- EUR mesačne, vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých a to od podania návrhu na súd. Zároveň žiadala aby súd neodkladným opatrením zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal platiť na výživu maloletého T. po 75,-EUR mesačne, na výživu mal. T. sumou 75,- EUR mesačne, na výživu mal. Z. sumou 75,- EUR mesačne a na výživu mal. F. sumou 75,- EUR mesačne, vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a to od 15.08.2023 do právoplatného skončenia veci.

2/ Návrhy odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov konania t. j. matky/navrhovateľky a otca v súčasnosti trvá, pričom v zmysle zákonných ustanovení zákona o rodine, najmä ust. § 36 ods. 1, zákona o rodine, majú rodičia maloletých detí, ktorí spolu nežijú upraviť svoje rodičovské práva a

povinnosti dohodou. Ak sa však nedohodnú, súd aj bez návrhu môže upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti. V zmysle ust. § 62 ods. 2 posledná veta zákona o rodine majú obidvaja rodičia prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Deti majú pritom právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Matka sa v súčasnosti v dôsledku nevhodného správania otca a nepriaznivým podmienkach pre výchovu maloletých detí musela odsťahovať zo spoločnej domácnosti, kde žili spolu s otcom na adrese I. XXX/XXA, X. a v súčasnosti žije spolu so svojimi maloletými deťmi na prechodnom bydlisku u svojich rodičov na adrese O. XXX/XX, E. Q. - O.. Nevhodné správanie otca spočívalo v psychickom a fyzickom napádaní matky a to aj v prítomnosti maloletých detí. Matka v súčasnosti poberá rodičovský príspevok vo výške 412,60,-EUR a z tohto príjmu nedokáže zabezpečiť kvalitnú životnú úroveň pre seba a zároveň maloleté deti. Manželka súčasne návrhom podala návrh na určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi (č.k. 18Pc/15/2023) a zároveň návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností (č.k. 18P/39/2023), avšak v dôsledku naliehavej a neodkladnej situácii je odkázaná na bezodkladné rozhodnutie súdu, ktorým by bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Mal. deti majú od septembra 2023 nastúpiť na základnú školu v E. Q. a materskú školu v E. Q.. Je tomu tak z dôvodu, že navrhovateľka sa už nemôže vrátiť naspäť do spoločného bydliska. Aj z tohto dôvodu je nevyhnutné aby súd bezodkladne upravil rodičovské práva a povinnosti a to najmä rozhodol o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Otec je dlhodobo zamestnaný, kde ma pravidelný príjem, ktorým sa podieľal na chode domácnosti a rodiny, avšak pre súčasné pomery, zostala matka úplne odstavená od tohto príjmu. Matka sa nachádza v stave hmotnej núdze a je odkázaná na pomoc svojich blízkych, hlavne svojich rodičov, kde v súčasnosti bezodplatne býva. Z tohto dôvodu matka navrhuje aby súd rozhodol aj o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom a tieto bezodkladne upravil, nakoľko súčasná situácia si nevyhnutne vyžaduje bezodkladnú úpravu v tejto oblasti.

Otec má podľa informácii matky pravidelný mesačný príjem vo výške 1.300 - 1.500,- EUR, pričom popri tomto si dokázal ešte mesačne svojou šikovnosťou vždy privyrobiť cca 500,- EUR. Okrem uvedeného, otec v súčasnosti poberá aj prídavok na deti, vo výške 240,- EUR. Otec síce ústne prisľúbil matke, že zabezpečí zmenu poberania tohto prídavku, avšak k dnešnému dňu je ako poberateľ stále evidovaný on. Matka teda zabezpečuje osobnú starostlivosť o 4 maloleté deti a to T., T., Z. a F.. Aj v dôsledku toho, že najmladšia dcéra má stále len 1 rok a najmladší syn 3 roky, nemôže matka zabezpečiť akýkoľvek iný príjem na základe závislej práce a je odkázaná len na príjem zo štátu a príjem od svojho manžela a otca maloletých detí. Matka v súčasnosti len ťažko zabezpečuje životné potreby maloletých detí a bez pomoci svojich rodičov, ktorí jej poskytli bývanie a vo veľkej miere sa starajú o stravovanie matky a jej maloletých detí, by toho nebola schopná. Matka sa nachádza v nepriaznivej životnej situácii a je nevyhnutné, aby sa otec podieľal na vyživovaní maloletých detí. Matka uvádza, že jej pravidelné mesačné výdavky spočívajú hlavne z: strava (manželka a 4 maloleté deti) 400,-EUR, školské potreby (maloleté deti) 100,- EUR, hygienické potreby (manželka a 4 mal. deti) 150,- EUR, lieky (vitamíny + atb) 50,- EUR, obuv a oblečenie (manželka a 4 mal. deti) 75,- EUR, cestovné (phl) 60,- EUR, mobil 20,- EUR, koničky deti a výlety 20,- EUR a iné nevyhnutné výdavky.

3/ Súd sa pre účely rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s prílohami návrhu a to so sobášnym listom rodičov, s rodnými listami maloletých detí, s potvrdením o poberaní rodičovského príspevku, s potvrdením o poberaní prídavkov na mal. deti a s potvrdením o prechodnom pobyte matky a mal. detí, z ktorých zistil nasledovný skutkový stav:

V danom prípade mal súd z rodných listov maloletých detí a tiež z vykonanej lustrácie v registri obyvateľov preukázané, že mal. deti - T., T., Z. a F. pochádzajú z manželstva účastníkov konania. Z pripojeného spisu pod sp. zn. 18P/39/2023 vyplýva, že na tunajšom súde je vedené konanie o rozvod účastníkov konania (manželov). Návrh na rozvod podala matka dňa 16.08.2023, pričom toto konanie je v štádiu začatia konania a vykonávania úkonov potrebných pre pokračovanie v konaní. Súd mal z potvrdenia o prechodnom pobyte priloženého k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia ako aj z lustrácie registra obyvateľov osvedčené, že matka spolu s deťmi sú od 09.08.2023 prihlásení na prechodný pobyt na adrese O. XXX/XX v E.. Z priložených potvrdení k návrhu vyplýva, že matka poberá rodičovský príspevok v sume 412,60 eur mesačne. Matka špecifikovala mesačné výdavky spolu v sume 839 eur. Z vykonanej lustrácie v Sociálnej poisťovni bolo preukázané, že otec mal. detí je od 01.04. 2017 evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti OFZ, a.s. v N. s priemerným vymeriavacím základom zo mzdy pre vyrubenie poistného za obdobie od 11/2022 do 07/2023 v sume 1.538,88 EUR. Vykonanou lustráciou v sociálnej poisťovni súd zistil, že otec mal. detí je od 01.07.2023 vedený aj ako samostatne zárobkovo činná osoba.

4/ Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5/ Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6/ Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP:

(1) V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

(2) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7/ Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP:

(1) Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

(2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8/ Podľa § 330 ods. 1, 2 CSP:

(1) Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

(2) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

9/ Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

10/ Podľa § 366 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11/ Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12/ V zmysle citovaného § 325 CSP súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Ako vyplýva z § 326 CSP základnou náležitosťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov. V prípade neodkladných opatrení vo veci maloletých detí je neodkladná úprava pomerov daná v prípade, že práva a záujmy dieťaťa sú ohrozené. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania.

13/ Po oboznámení sa s návrhom a jeho prílohami a výsledkami urýchleného šetrenia je súd toho názoru, že za danej situácie je potrebné s poukazom na § 325 ods. 1 CSP, dočasne upraviť výkon osobnej starostlivosti o mal. deti, ako aj vyživovaciu povinnosť otca platiť výživné v nevyhnutnej miere, a to do rozhodnutia súdu o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas do rozvodu manželstva. Rodičia mal. detí v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti. Matka spolu s deťmi býva u svojich rodičov a podľa tvrdení v návrhu maloleté deti majú od septembra 2023 nastúpiť do Základnej a Materskej školy v E. Q.. Na základe vyššie uvedených osvedčených skutkových ako aj právnych okolností súd rozhodol tak, že návrhu matky v časti týkajúcej sa dočasného zverenia mal. detí do jej osobnej starostlivosti vyhovel, a to z dôvodu, že mal za to, že je potrebné, aby došlo k dočasnej úprave rod. práv a povinností k mal. deťom, keďže ohľadne týchto prebieha na tunajšom súde konanie, ktoré zatiaľ nie je právoplatne skončené, pričom z návrhu matky nevyplýva, žeby medzi rodičmi ohľadne tejto úpravy existovala rod. dohoda alebo iný konsenzus. Nariadením toho neodkladného opatrenia sa len dočasne deklarujú pomery mal. detí, vzhľadom ku skutočnosti, že ich rodičia nežijú v spoločnej

domácnosti. Za súčasného stavu je v najlepšom záujme maloletých detí ich dočasné zverenie do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o nich osobne stará, a to aj s poukazom na vek mal. detí.

14/ Zároveň súd s poukazom na § 366 CMP nariadil otcovi platiť výživné na mal. deti a to v nevyhnutnej miere, tak aby boli zabezpečené základné potreby maloletých detí. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu a nie je možné vylúčiť rodiča z plnenia vyživovacej povinnosti k deťom. Z návrhu a tvrdení v ňom obsiahnutých mal súd dostatočne osvedčené, že sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci platenia výživného, a to najmä z dôvodu potrieb mal. detí zabezpečiť nevyhnutné prostriedky na uspokojovanie ich základných životných potrieb. Je dôvodná úprava výživného neodkladným opatrením, pretože nebolo zistené, že by si otec po odsťahovaní sa matky zo spoločnej domácnosti plnil v určitom rozsahu svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Z lustrácie sociálnej poisťovne vyplýva, že otec bol od roku 2017 zamestnancom OFZ, a.s. s pravidelným príjmom, od 01.07.2023 aj ako SZČO, z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námetovo o poberaní prídavku na dieťa za rok 2023 zo dňa 14.08.2023 priloženého k návrhu vyplýva, že otec je aj poberateľom prídavkov na maloleté deti spolu v sume 240 eur mesačne. Súd mal za to, že bez určenia výživného, vzhľadom na nízky príjem matky, by výživa mal. detí mohla byť bezprostredne ohrozená a je v záujme mal. detí, aby súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. detí pravidelnou pevnou mesačnou sumou. Konečná výška výživného bude určená v rozhodnutí vo veci samej na základe vykonaného dokazovania k pomerom detí, matky a aj otca.

15/ Pokiaľ matka vo svojom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia žiadala určiť vyživovaciu povinnosť zo strany otca na maloleté deti od 15.08.2023 (teda spätne ešte pred nariadením neodkladného opatrenia) súd v tejto časti jej návrh zamietol z dôvodu, že neodkladné opatrenie predstavuje osobitný režim, ktorý je vyjadrením špecifického účelu a povahy tohto procesného inštitútu, o návrhu na jeho nariadenie rozhoduje súd v zákonnej lehote, spravidla bez pojednávania a bez vylúču a vyjadrenia protistrany, iba na základe skutočností tvrdných navrhovateľom, pričom pred rozhodnutím nevykonáva súd riadne dokazovanie a vychádza iba zo skutočností, ktoré považuje za osvedčené, resp. hodnoverne osvedčené a o návrhu rozhodne uznesením, ktoré je vykonateľné podľa osobitných pravidiel formulovaných v § 332 CSP, v tomto prípade vykonateľnosť neodkladného opatrenia nastáva jeho doručením. Súd neupravuje neodkladným opatrením vyživovaciu povinnosť spätne, ani nevyčísľuje zameškané výživné, to je predmetom konania vo veci samej.

16/ Súd určil s poukazom na § 330 ods. 1 CSP, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Námetovo pod sp. zn. 18P/38/2023.

17/ Toto uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je s poukazom na § 332 ods. 1 CSP vykonateľné jeho doručením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Námetovo (§ 357 písm. d/, § 362 ods. 1 CSP) písomne.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolyvanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolyvanie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).